

General | Alba Carreres/Clara Virgili | Actualitzat el 12/11/2021 a les 17:00

Nous models de família: gestionar la separació i la nova família enllaçada

Parlem amb Helena Izquierdo i Rubén Rodríguez, educadors i terapeutes del col·lectiu Pell de ceba

[inici centrareport]

[View this post on Instagram](#)

A post shared by Criar.cat (@criarcat)

Els canvis en les **estructures familiars** no són processos fàcils. **Separar-se**, tenir **una nova parella** quan ja es tenen fills de la relació anterior, o iniciar la convivència d'una nova **família enllaçada, o reconstruïda**, requereix tot un procés emocional, tant per als adults com per les criatures.

L'**Helena Izquierdo** i el **Rubén Rodríguez** són **educadors i terapeutes**, i a més són parella, cadascú amb un fill propi, i tenen una família enllaçada. Ells van haver de transitar l'experiència de formar el nou nucli familiar, "la creuada" tal com ells l'anomenen, i van detectar una manca de referents. Per això han creat el col·lectiu Pell de ceba, on acompanyen a famílies en el mateix procés.

[GotaVerdaPle] **Per què preferiu parlar de famílies enllaçades, i no reconstruïdes?**

Perquè quan dius "reconstituir", vol dir tornar a formar allò que era abans, i això és impossible. Allò que va ser ja no tornarà a ser. És un dels temes clau de les famílies enllaçades és que segueixen tenint l'ideal de tornar a crear un **nucli familiar tancat**, i això ara ja no serà així. Estem enllaçant el que abans eren dos nuclis separats. Refer, reconstruir és com reparar una cosa trencada, preferim parlar d'**enllaçar, ensamblar** o de **família extensa**.

[GotaVerdaPle] **Amb quins problemes us vau trobar en enllaçar les vostres respectives famílies?**

Nosaltres fa 7 anys que som família enllaçada. Quan vam començar vaig llegir el poc material que hi ha en un article hi deia que **fins als 5 o 6 anys** aquestes estructures no es començaven a **sentir família**, i que en els dos primers anys hi ha un **alt percentatge de famílies que no continuen**.

Nosaltres vam trobar moltes complexitats perquè són dos sistemes familiars, cadascun amb una manera d'entendre la **criança**, una **dinàmica** ja creada? i és una estructura que ve de la **pèrdua**. Perquè es pugui construir la nova estructura hi ha d'haver una pèrdua, una separació. Per tant és complex **que cadascú trobi el seu lloc**, que els fills acceptin la nova estructura, si hi ha convivència o no?

I després hi ha la complexitat afegida que implica iniciar la **convivència**, on s'han de generar **noves estructures** i cadascú ha de renunciar una miqueta al que feia fins ara per crear aquesta nova estructura.

És important ubicar-te molt bé en el teu lloc, recordar que **no som pares o mares dels fills de les nostres parelles**. Això cal tenir-ho molt clar. Jo no soc la mare del fill del Rubén, i viceversa.

Aquests nous models familiars comencen a estar molt extesos, hi ha una alta complexitat que es nova i no tenim referents, no tenim experiències prèvies, i per això nosaltres ens sentíem sobre una base que trontollava molt i ens sentíem molt insegurs.

Ocupar el teu lloc, si ja és difícil en una família nuclear, i sí que hi ha referents, doncs imagina't en una família d'aquest tipus. Només es pot fer a través de la **pràctica** i de l'assaig i l'error. Dins de la família enllaçada hi ha uns **tips** per on es va passant i un és **la fantasia de que ràpidament reconstituïrem un nucli familiar sòlid**, com el que vam viure en formar la primera família. A la pràctica, és una altra cosa.

D'això nosaltres en vam estar parlant i cadascú s'encarrega de l'educació del seu fill. La parella decideix una sèrie de **normes de convivència** pel benestar de tots, però jo no entraré a dir-li al seu fill que s'acabi el sopar o que vagi a acabar els deures. Si hi ha el seu pare no. Si ell no hi és, llavors jo soc una adulta que et cuida, com si estigués cuidant el meu nebot, i llavors sí que puc donar indicacions. Però **pel que fa a la criança, m'he de recolzar en el pare del meu fill no en la meva parella**.

Igualment, si jo intento ocupar el lloc del seu pare (o de la seva mare), hi haurà una lluita. L'infant es trobarà que ja en té un de pare (o de mare), i entrarà en **conflicte**, hi haurà com una **competència**, i no ho sabrà gestionar, perquè no pot acceptar-me a mi com a pare (o mare), perquè ja en té un(a). Això és així fins i tot en el cas que l'altre progenitor **no estigui present** o ja no estigui en aquest món.

[GotaVerdaPle] **Justament tenim una consulta d'una dona: la seva parella és viduu i té dues criatures, que han perdut la mare. Com ho pot gestionar?**

En aquest cas és encara més complicat, perquè aquesta figura de **la mare ja no hi és. Però sí que existeix**, perquè aquesta persona va donar la vida a aquestes criatures. Llavors, com a nova parella del pare, que pot ser-ho perquè aquesta persona ja no hi és, hem de fer un acte de **reverència**, de **reconeixement** del seu paper, i **respectar el seu lloc**. Sí que et pots fer càrrec de les cures, però ocupar el lloc de la mare no.

És com en el cas dels infants que estan en **llars d'acollida**, tu estàs ocupant aquest lloc i t'estàs fent càrrec de les cures, però des quin lloc ho estàs fent? Nosaltres som les adultes i hem de tenir molt clara aquesta actitud de "jo cuido els teus fills per tu, però no soc la seva mare".

[GotaVerdaPle] **Per què cal fer que el centre de la família enllaçada sigui la parella?**

Des de la teràpia sistèmica hi ha uns **ordres pel benestar de la família**, que va crear Bert Hellinger, i un d'ells és la **jerarquia: els que arriben primer són primers**. Partint d'això, en la **família nuclear**, el centre de la família és la parella, ja que, perquè els fills hi puguin ser, el primer que ha d'existir és la parella. En les **famílies enllaçades** aquest ordre és diferent, perquè els fills hi eren abans que es formés la nova parella. Llavors, sí que és cert que els fills hi eren abans però s'ha d'establir el concepte que **la nova parella és l'important**, perquè **sinó tot es desequilibra** i es genera un "**filiarc**", aquestes estructures familiars on tot gira entorn de l'infant, on els infants decideixen, i llavors tu com adult o adulta estàs desubicat en el paper de cuidar.

I també perquè a les famílies enllaçades, la cola que uneix aquest nou nucli és aquesta relació de parella. En famílies nuclears no sempre passa això, i quan l'amor de parella desapareix, es manté el nucli per l'**amor de pares**. Per l'amor de pares ens mantenim junts pel bé de la família, i això normalment no funciona.

[GotaVerdaPle] **És el millor per les criatures, sostenir una relació on ja no hi ha amor?**

L'**amor de parella** té un moviement que es va alimentant. Quan neix una criatura poses molta energia en les cures d'aquesta criatura, però ha d'arribar el punt en que aquest amor retorni la parella, perquè sino la parella es va assecant, i hi ha una focalització cap al nen o la nena. I això, en la nostra experiència el que genera és **fills/es o hiperresponsables** que surten del seu paper, o **hiporesponsables** perquè no poden assumir la responsabilitat de mantenir unit el nucli familiar.

A més, tu estàs **transmetent una manera de relacionar-te** amb l'amor i la parella als teus fills, i si mantens una relació sense que hi hagi amor, has de plantejar-te què estàs mostrant als teus fills. Estaran aprenent d'una relació de parella inexistente, els influirà en el seu devenir.

[GotaVerdaPle] **Si la parella se separa, què hem de tenir en compte per repercutir el mínim en els nens?**

Nosaltres acompanyem en **separacions respectuoses** i sabem que una cosa és l'objectiu de separació respectuosa i l'altra és que al final fem el que podem. Hi ha un ideal cap el que ens encaminem, i després et trobes amb cada realitat particular i **fas el que pots**.

Els adults haurien de poder fer un procés, un petit **dol**, i assolir **claredat** abans de comunicar el que passarà als fills o filles. Tenir prou **força** per poder **assumir** el que els passarà i **sostenir** els fills o filles. Si tu mateix o mateixa no pots assumir el que et passa a tu, **pot passar que els fills acabin assumint el paper de cuidadors**.

De vegades hi ha separacions que comporten molt de **dolor**, però alhora seria molt bo poder arribar a veure l'altra persona amb bons ulls, des del punt de vista que ha sigut el que ha fet possible que siguis pare o mare.

[GotaVerdaPle] **A l'hora de desfer un nucli familiar i potser crear-ne un altre d'enllaçat, recomaneu pactar de bon principi aquells aspectes més pràctics, del dia a dia?**

És important tenir clars els rols dins la nova família. Quan pactes moltes coses pràctiques **redueixes molt el camp de batalla**. Decidir amb el pare o mare del teu fill/a coses com les extraescolars, el tipus d'alimentació, l'escola, etc. i establir-ho en la nova família, si aconseguim resoldre aquests temes tant pràctics des del principi, **evitem molts conflictes**. I a més són conflictes que afecten molt als infants.

L'altre aspecte important és referir-se al **vincle saludable** que mantens amb la persona de qui et separen, i referir-t'hi com el **pare o mare dels teus fills**, i no com la teva **exparella**. És important també **tancar bé l'etapa anterior**, fer aquesta mena de dol per la pèrdua de la família nuclear per entrar amb millor energia en la nova relació.

[GotaVerdaPle] **Com podem generar un bon vincle entre germanastres?**

És un procés per a ells també, i moltes vegades **parteixen d'una negació**, perquè en la ment infantil, el papa i la mama sempre estan junts, i ells sempre tenen la fantasia que el papa i la mama tornin, i l'arribada d'una nova parella o d'un nou germà allunya molt aquesta **esperança**.

Els hauran de fer el seu procés, i ha de ser progressiu, trobar el seu lloc, acceptar la situació. Però és important **treure l'expectativa i la pressió**: "vull que us porteu bé", "sou germans", "vull que us estimeu"... **No es pot forçar l'estima**.

Nosaltres fèiem **assemblees**, i fèiem **jocs** com guerres de coixins, a través de les quals **drenaven l'energia negativa** a través del riure. Podeu mirar de fer coses junts en **terrenys neutrals**, com anar al cinema, per exemple, perquè es comencin a generar experiències i **llaços**.

Anar a viure tots junts és començar amb un **paper en blanc**, i en això és important, si pot ser, anar a una **casa nova i que cada infant tingui la seva habitació**. Anar a casa d'un dels membres de la parella, l'altre ho viu com una **invasió**. Si han de compartir habitació els estàs forçant a lluitar contra el seu **instint territorial**. I fer-ho tot en un nou espai, tothom perd una mica per acabar guanyant més tots junts. S'han d'**equilibrar les necessitats**, perquè de vegades són diferents i potser hauràs d'arraconar temporalment les teves necessitats (que no ignorar-les, que és diferent) per atendre primer les de l'altre.

[GotaVerdaPle] **Tenim la consulta d'una parella on cadescú té un fill d'una relació anterior i tenen dos fills més en comú, i ens demanen com gestionar les gelosies.**

Normalment, quan hi ha **fills en comú** moltes vegades són com un **adhesiu** que uneix la família perquè ja tots són **germans de sang**. La relació de parella ha de ser molt forta per decidir com funcionarà l'estructura, i hem d'assumir aquest paper com adults, perquè sí que és cert que hi ha dos fills que no han escollit formar part d'aquesta estructura. No hi ha una manera concreta, però sí que hi ha d'haver un concepte de que **junts, des de la parella, tenim cura de tota aquesta estructura**.

És cert que, si a més no hi ha la **complicitat** de la parella anterior, és molt més complicat. L'important és saber que **no esteu sols/es en aquest procés**.

[info]L'Helena Izquierdo i el Rubén Rodríguez acompanyen i assessoren a parelles a través del col·lectiu Pell de ceba.[/info][ficentrareport]